

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอย  
ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ

กาญจน์จิตติพร ศรีสุข

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยการศึกษาเอกสาร และการศึกษาภาคสนามในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตและสัมภาษณ์เชิงลึก 8 คน ผลการวิจัยพบว่าจากภารกิจการบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษาได้ลงพื้นที่ให้ความรู้ความเข้าใจ การคัดแยกขยะมูลฝอย ประเภทของขยะมูลฝอยให้กับประชากรในพื้นที่ และการสนับสนุนให้ประชากรในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต้นทาง รวมถึงการให้ความรู้ในการจัดเก็บการคัดแยกขยะมูลฝอยของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และการได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในการจัดการขยะมูลฝอย ของ บริษัทอีสเทิร์น เอเนอร์จี พลัส จำกัด สาขาแพรกษาใหม่ (บ่อกำจัดขยะ) และบริษัทบีเอ็มที เอเชีย จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ (รับกำจัดขยะอันตราย) ทำให้ปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่เกิดการร้องเรียนมากที่สุดในพื้นที่ก็ลดลงมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและสมบูรณ์ขึ้น รวมทั้งการดำรงชีวิตของประชากรในพื้นที่ก็มีสุขภาพที่ดีขึ้น

**Local Administrative Organization and the Task on Waste Management:  
A Case Study of Phraeksa Subdistrict Administration Organization  
Samut Prakarn Province**

**Kanthitiporn Srisuk**

---

**Abstract**

This study is a qualitative research. purpose To study the role of local administrative organizations and missions in waste management of Phraeksa Subdistrict Administration Organization Samut Prakarn Province To study problems and obstacles of waste management missions of Phraeksa Subdistrict Administration Organization Samut Prakan Province and to propose guidelines for the development of local administrative organizations and missions on waste management of the Phraeksa Subdistrict Administration Organization Samut Prakarn Province There is a way to conduct research by studying documents. And field studies in the area of responsibility of the Phraeksa Subdistrict Administration Organization The data were collected by observation and in-depth interviews of 8 people. The research found that the waste management mission of the Phraeksa Subdistrict Administration Organization has entered the area to provide knowledge and understanding. Solid waste separation The type of waste to the population in the area And encouraging the local population to participate in the management of source waste. Including providing knowledge on how to store Waste separation of staff of the subdistrict administration organization. And receiving cooperation from the private sector in waste management of Eastern Energy Plus Company Limited, Phraeksa Branch (Waste disposal ponds) and BMT Asia Company Limited, Samut Prakan Province (Get rid of hazardous waste) causing the waste problem in the area that caused the most complaints in the area was reduced.

Have a cleaner and more complete environment Including the livelihoods of the population in the area, it has improved health.

### **บทนำ (Introduction)**

ในปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญ และเพิ่มจำนวนมากขึ้น เป็นปัญหาระดับหนึ่งของประเทศไทยเนื่องจากมีอัตราการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ และมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการพัฒนาประเทศ ที่ผ่านมานั้นได้ส่งผลให้มีการผลิตสินค้าและบรรจุภัณฑ์ ในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะมูลฝอย ทำให้เกิดขยะมูลฝอยอย่างมหาศาล ปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย มีอัตราการเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากร การขยายตัวทางเศรษฐกิจ มีการขนส่ง และการสัญจรเกิดเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ในการอุปโภคบริโภคของประชาชน จากสถิติปริมาณขยะมูลฝอยทั้งประเทศปี 2558 โดยกรมควบคุมมลพิษ พบว่าปัจจุบัน ประเทศไทยมีขยะใหม่ เกิดขึ้นกว่า 70,000 ตันต่อวัน หรือ 70 ล้านกิโลกรัมต่อวัน ส่วนขยะเก่าตกค้างอยู่เพิ่มขึ้น เป็น 30.83 ล้านตัน จากเดิม 19 ล้านตัน พื้นที่ที่มีปริมาณขยะระหว่าง 100,000 -500,000 ตัน ใน 25 จังหวัด พบว่ามี 5 จังหวัดมีขยะสะสมมากกว่า 1 ล้านตันขึ้นไป คือ ชลบุรี สมุทรปราการ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ที่สุด ประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องแบกรับขยะตกค้างมากเป็นอันดับ 1 ของประเทศกว่า 10 ล้านตันและมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัญหาขยะอันตรายส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย กระป๋องสเปรย์/ยาฆ่าแมลง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น พิษจากสารแมงกานีส พบได้จากถ่านไฟฉาย ทำให้เกิดอาการอ่อนเพลีย ประสาทหลอนเกิดตะคริวที่ขาสมองอักเสบ กระป๋องยาฆ่าแมลงเกิดอาการระคายเคืองผิวหนัง เหงือกบวมอักเสบ ท้องร่วงรุนแรง กล้ามเนื้อกระตุก

ปัจจุบันรัฐบาลได้มีการจัดตั้งโครงการการแก้ไขปัญหาขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัญหาสำคัญและสะสมมายาวนาน รัฐบาลถือว่าเป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องแก้ไข โดยกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็น

หน่วยงานที่จะต้องขับเคลื่อนการบริหารจัดการขยะในภาพรวมทั้งประเทศ เช่น เรื่องของการประกวดจังหวัดสะอาด การจัดกลุ่มพื้นที่การจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบันประเทศไทยมีขยะอิเล็กทรอนิกส์ตกค้างเพื่อรอการกำจัดอยู่ใน ประเทศเรากว่า 5 แสนตัน และขยะครัวเรือนตกค้างกว่า 20 ล้านตัน แนวทางการจัดการขยะ ให้ใช้หลัก 3ข คือ ใช้น้อย (Reduce) ใช้ซ้ำ (Reuse) และ นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) 3Rs สำหรับขยะจากครัวเรือนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำป้ายกำหนดสี เพื่อแยกขยะ ใส่ถุงจำนวน 4 ประเภท

1. สีเหลืองเป็นขยะรีไซเคิล
2. สีแดง เป็นขยะอันตราย
3. สีเขียว เป็นขยะเปียก และ
4. สีน้ำเงิน เป็นขยะทั่วไป

สำหรับขยะในพื้นที่สาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งถังขยะเป็น 2 สี คือ

1. ขยะรีไซเคิล สีเหลือง

2. ขยะทั่วไป/ขยะอินทรีย์ โดยแนวทางในการจัดเก็บขยะและการกำจัด

ขยะให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ โดยใช้วิธีที่เหมาะสม และให้กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแลตามกฎหมาย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 - 2564) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย และขยะอันตรายของประเทศ ซึ่งมีสาระสำคัญให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร โดยการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การลดการเกิดขยะมูลฝอยหรือขยะอันตรายที่แหล่งกำเนิด การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่ การเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ การกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน

การแปรรูปขยะมูลฝอย เป็นพลังงานหรือเชื้อเพลิง(แผนปฏิบัติการจัดการ ขยะมูลฝอย ชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2562)

องค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา เป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท มีสถานประกอบการ ค้าพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม ชุมชนที่พักอาศัย โรงเรียนระดับประถม/มัธยม ตลาดสด ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย มีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจำนวน 37.69 ตันต่อวัน การเก็บรวบรวม ขยะมูลฝอยภายในเขตพื้นที่ได้ประมาณ 37.69 ตันต่อวัน โดยนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมไปกำจัด ณ บริษัท อีสเทิร์น เอเนอร์จี พลัส จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 168/1 หมู่ที่ 5 ตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรปราการ และเสียค่าใช้จ่ายในการกำจัด จำนวน 250,000 บาทต่อเดือน โดยพื้นที่ดำเนินโครงการที่คัดเลือกเป็นชุมชนเป้าหมาย มีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นเฉลี่ย ประมาณ 2.6 ตันต่อวัน ปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ปัญหาการเทกองขยะ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นถึงความสำคัญของการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ชุมชน สถานศึกษา อาคารหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และตลาดสด ประกอบกับในพื้นที่มีหมู่บ้านจัดสรรเพิ่มขึ้น ประชากรเพิ่มมากขึ้น ปริมาณขยะก็เพิ่มขึ้น และองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา ได้รับประกาศเกียรติคุณ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย” เป็นอันดับที่ 2 (ระดับอำเภอเมืองสมุทรปราการ) ของโครงการสัมมนาการจัดการ ขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” จังหวัดสมุทรปราการ ประจำปี 2561

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการส่งเสริมคัดแยกขยะต้นทางในชุมชนตำบลแพรกษา ส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการขยะมูลฝอย โดยการคัดแยกและจัดการประเภทขยะมูลฝอย (ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย ขยะทั่วไป) โดยทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ต้นทาง คือ การลดปริมาณขยะและมีคัดแยกขยะในครัวเรือน สถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะ และสถานประกอบการ ระยะกลางทาง คือ ระยะการเก็บ,ขน อย่างมีประสิทธิภาพ และระยะปลายทาง คือ ระยะการจัดการขยะที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติการประเทศไทยไร้ขยะ ตามแนวทางประชารัฐ ระยะ 1 ปี (พ.ศ. 2559 -2564) เป็นการลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย

และมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดภายในชุมชนของตนเองได้ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการในการส่งเสริมโครงการแก้ไขปัญหายยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหายยะมูลฝอยในชุมชนต่อไป

### **วิธีการศึกษา(Methodology)**

เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ดังนี้ ข้าราชการและพนักงานที่รับผิดชอบด้านภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 4 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 1 คน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา จำนวน 3 คน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปประเด็นนำไปสู่การวิเคราะห์ เนื้อหาสาระ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา

### **ผลการศึกษาวิจัย (Results)**

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรกษา มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย แบ่งออกเป็น 3 ระยะทาง การจัดการขยะออกเป็น 3 ระยะตามหลัก 3 RS คือ ต้นทาง,กลางทาง,ปลายทาง ต้นทาง ลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด การให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องขยะมูลฝอย ประเภทขยะมูลฝอย การคัดแยก ขยะมูลฝอยและการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยกับประชากรในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ให้คัดแยกขยะอย่างถูกต้องตามประเภทของขยะมูลฝอย กลางทาง เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำแผนปฏิบัติการของหน่วยงานตามภารกิจของหน่วยงาน การจัดทำกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย และปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ 1. การอบรมให้ความรู้แก่พนักงานหรือบุคลากรของหน่วยงาน 2. การจัดกิจกรรมภายในหน่วยงานในการจัดการขยะมูลฝอย การเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างการจัดการขยะมูลฝอย 3. การวางแผนบริหารและควบคุมการให้บริการการจัดเก็บขยะใน

พื้นที่ (จำนวนรถจัดเก็บขยะมูลฝอย ตารางการวิ่งรถ ปริมาณการจัดเก็บที่สามารถจัดเก็บขยะในแต่ละวัน เป็นต้น) 4. การคัดแยกขยะมูลฝอยให้ถูกประเภทเพื่อนำไปกำจัดให้ถูกวิธี ปลายทาง ขยะมูลฝอยได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การส่งขยะมูลฝอยให้บริษัทอีสเทิร์น เอเนอร์จี้ พลัส จำกัด สาขาแพรเทศาใหม่ (บ่อกำจัดขยะ) กำจัดขยะแบบครบวงจรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการนำหลัก 3Rs หรือ 3 ช คือ คือ 3 Rs : Reduce Reuse และ Recycle มาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอย ตามวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรเทศา 2. โครงการหรือกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลแพรเทศามีการจัดทำโครงการเพื่อการส่งเสริมประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการจัดการขยะมูลฝอยให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ และมีการเน้นย้ำสนับสนุนให้ประชากรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน และในชุมชนของตนเอง เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างยั่งยืน และเป็นชุมชนต้นแบบในการจัดการ ขยะมูลฝอย อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2559-ปัจจุบัน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาและอุปสรรคภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลแพรเทศา พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่มาจาก

1. ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ และประกอบด้วยประชากรแฝง ที่ไม่ค่อยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการคัดแยกขยะ และพื้นที่หมู่บ้านที่อยู่นอกพื้นที่หรือการจัดเก็บไม่ครอบคลุมทำให้การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลแพรเทศาเข้าไปไม่ทั่วถึง และหมู่บ้านที่อยู่ริมคลองที่มีการนำขยะทิ้งลงแม่น้ำที่เห็นถึงความสำคัญของการจัดการขยะ และผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม
2. แกนนำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไม่สามารถชักชวนหรือโน้มน้าวประชาชน ในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรมการคัดแยกขยะได้เท่าที่ควร
3. การดำเนินกิจกรรมไม่เป็นไปตามกำหนดระยะเวลา
4. ประชาชนยังมีการทิ้งขยะอันตรายไม่ถูกที่ (เช่น หลอดไฟทิ้งในถังขยะทั่วไป)

แนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภารกิจด้านการจัดการขยะมูลฝอยศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแพรงษา จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยมีการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการ และเพื่อให้เกิดเป็นแนวทางการพัฒนาที่เป็นการบูรณาการร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านการเรียนรู้ในการนำกิจกรรมหรือโครงการไปดำเนินงาน ในระดับพื้นที่ ให้เป็นไปตามเป้าหมายแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ. 2559 - 2564 แผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย 1. ส่งเสริมให้เกิดการลดการเกิดขยะมูลฝอยทุกวิถีทาง ตั้งแต่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า มุ่งเน้นการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม และซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปริมาณการเกิด ขยะมูลฝอย และส่งเสริมการคัดแยกตั้งแต่ต้นทางโดยใช้หลัก 3Rs หรือ 3 ช. คือ 3Rs : Reduce Reuse และ Recycle หรือ 3 ช: ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ 2. สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย เพื่อนำไปจัดการ อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ สนับสนุนและส่งเสริมการมอบหมายให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบประชารัฐอย่างต่อเนื่อง 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประสบผลสำเร็จ โดยเริ่มต้น คือให้ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดวินัยลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่จำเป็น เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย ณ แหล่งกำเนิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการใช้ซ้ำ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและขยะอันตรายไปใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุดก่อนการกำจัด ในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ รีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคบริการ ทั้งในชุมชนและคัดแยกและลดปริมาณ ตามหลักการ 3Rs โดยหน่วยงานเป็น



ผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน และส่งเสริมการใช้  
สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครบวงจร

#### ข้อเสนอแนะ

1. ผู้นำชุมชนในพื้นที่ควรมีการประชุมสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงผลดีของ  
การ คัดแยกขยะในครัวเรือนและผลเสียของการไม่คัดแยกขยะ ซึ่งจะส่งผลต่อ  
สิ่งแวดล้อมรอบตัวของชุมชน โดยบ้านของผู้นำต้องนำร่องในการเป็นตัวอย่างที่ดี ใน  
การคัดแยกและจัดการ ขยะมูลฝอยประเภทต่างๆได้

2. ควรมีการประชุมคณะทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และ  
ประชุมสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น โดยมีการวางแผน  
ติดตาม ประเมินการดำเนินงาน เป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและ  
ยั่งยืนต่อไป

3. ควรมีการขยายหรือเพิ่มจำนวนหมู่บ้านให้มีการเข้าร่วมมากขึ้นในการดำเนิน  
กิจกรรมตลาดนัดขยะรีไซเคิล

4. จัดตั้งภาชนะจุดรองรับขยะอันตรายเพิ่มมากขึ้น

5. ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น และหลากหลายช่องทาง

#### ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับภารกิจด้านการจัดการขยะมูล  
ฝอยศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแพรภษา จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยขอเสนอ  
ประเด็นที่ ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ต่อไปดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลแพรภษา ควรมีโครงการส่งเสริมสนับสนุนการ  
จัดการ คัดแยกขยะระดับชุมชนให้ประชากรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูล  
ฝอยอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามผลต่อไป เพื่อเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบ  
ในการจัดการขยะมูลฝอยให้กับองค์กรอื่น

2. องค์การบริหารส่วนตำบลแพรภษา ควรมีการประชุมสัมพันธ์ ธรณรงค์ถึง  
ผลกระทบและผลประโยชน์ในการคัดแยกขยะให้ประชากรในพื้นที่ได้รับทราบอย่าง  
ทั่วถึงต่อไป

---

**บรรณานุกรม**

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย. (2550). การกระจายภารกิจหน้าที่ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคใหม่.[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก:<http://www.local.moi.go.th/webst/botfam1.htm>.(วันที่ค้นข้อมูล : 1 กันยายน 2562).
- วรัญญู เสนาสุ. (2013). การกระจายอำนาจกับการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/3961?locale-attribute=th>.(วันที่ค้นข้อมูล : 1 กันยายน 2562).
- ภิรมย์พร ไชยยนต์. (2557). การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่น: ศึกษากรณีการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในระดับจังหวัด. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พริยา วชิโรทัย. (2556). การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- นายชัยวัฒน์ ดอนไม้ชัย. (2560). การบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- นายสิทธิชนันท์ วารุณสหรัชกณ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตลาดจินดา อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. การศึกษาอิสระสาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหคณาภรณ์ ชัยวีรกุล. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี*. ปรินญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นายสุภักชัย บดีการ. (2561). *การศึกษาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาล ตำบลนาแหร่ง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

นายปิยชาติ ศิลปสุวรรณ. (2557). *ขยะมูลฝอยชุมชน ปัญหาใหญ่ที่ประเทศกำลังเผชิญ*. สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

สายฝน โนปิง และ สุวรัฐ แลสันกลาง. (2558). *การประเมินกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ชุมชนกล้วยกลาง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง*. การศึกษา อิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

สุนันทา ทวีผล. (2550) *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านให้ คำปรึกษาแนะนำปัญหา ด้านกฎหมายของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายช่วยเหลือ ทางกฎหมาย 3 (สคช.)*. ปัญหาพิเศษ รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

อมร รักษาสัตย์. (2546). *จริยธรรมในวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

Weber, Max. (1966). *The Theory of Social and Economic Organization* (Handerson & Parson Trans) Handerson and Tallcott Parson, (4th ed). New York: The free Press.